

کنیده‌هایی از
گفتارهای عرفانی

حضرت آقا‌ی حاج دکتر نورعلی تابنده (مجذوب علیشاه)

صد و هفتاد و ششم

فرست
جزوه صد و هفتاد و ششم
برگرفته از لفترهای عرفانی - بهار ۱۳۹۲

صفحه

عنوان

- در مورد ازدواج / خداوند می خواهد شما به میل خودتان آن امری که خدا می کند، انجام بدھید / باید عبادت را با شوق و لذت انجام بدھید / در ازدواج، هم برای شما آرامش و سکینه قرار داده و هم بین شما دوستی و رحمت قرار داده است / در زندگی ببینید وقتی که هر گرفتاری دارید، اگر نقص از هر کدام است، خودش باید رفع کند / در مورد اینکه بعضی می نویسند که شوهرم به من خیانت می کند یا بطور صریح یک زن دیگر گرفته است / خانواده را به هیچ قیمتی به هم نزنید. .... ۱۰.....
- در مورد ذکر و فکر، یادآوری ذکر در هر صورتی و در هر وضعیتی مفید است / در مورد اینکه می گویند: المأمور معدور؛ هیچ مأموری معدور نیست / در مورد جریانات کربلا و عبرت گرفتن در همه کاری. .... ۱۵.....

اسلام با جنگ موافق نیست با صلح موافق است / در دین اکراهی نیست برای اینکه دین مربوط به دل است و دل هیچکس هم در اختیار دیگری نیست / در مورد منشور کوروش که می‌گوید: خدا ما را از جنگ و حسادت و قحطی حفظ کند و می‌گوید: پندار نیک، گفتار نیک، کردار نیک / در مورد جنگ و کشتن انسان‌ها. ۱۸

در باره‌ی اینکه مؤمن دروغ نمی‌گوید / در مورد اینکه چرا سیزده را نحس گرفتند / سیزده بدر رسم خوبی است که ما همه‌ی این نحوست‌ها و این بی‌توجهی به خداوند و فقط توجه به کار دنیا کردن را نحس می‌گیریم، به طبیعت رو می‌آوریم و می‌گوییم به درشد. ۲۰

خداوند علاقه‌مند است که بندگانش همه به هم مهربان باشند، با هم یکی باشند و این را امر مهمی می‌داند / خداوند انس و الْفت را از نعمات الهی می‌داند / مهمترین عبادتی که می‌توانیم بکنیم این است که تمام نزاع‌ها، کدورت‌ها از بین فقرا برداشته شود. ۲۲

نوع بشر قابلیت این را دارد که از همه بالاتر باشد / هر موجودی را به آنچه عمل کرده است پاداش می‌دهد / بدون زحمت کشی متوقع هیچ چیزی نباشید، زحمت هم که

کشیدید، متوقع نباشد ولی آرزومند ده برابر آن باشد. ....
۲۴.....
در مورد مشورت / مشورت این نیست که هرچه مشاور
گفت، شخص باور کند / از صفات و علائم مؤمنین
می فرماید: اینهایی هستند که کارهایشان با مشورت بین
هم است / درباره‌ی تعقل و تشخیص / انسان جایز الخطأ
است / با توجه به آن عقلی که خداوند داده باید تصمیمی
بگیرید / مشورت با کسی کنید که در آن رشته‌ی مورد
مشورت و مسأله‌ی مورد نظر، پیش‌کسوت باشد و از خود
آدم بیشتر تجربه دارد / مشاور بودن خداوند در
همه‌ی کارهای ما با قرآن که اگر کمی بخوانیم، می‌بینیم
جواب ما آنجاست. ....
۲۵.....

زندگی دنیا بی‌مان را تباہ نکنیم به امید اینکه زندگی
آخرتمان را آباد کنیم / درباره‌ی مَثَلی که می‌گویند: دنیا
مزروعه‌ی آخرت است / در مورد ازدواج و مسائل اقتصادی /
درباره‌ی رو راست بودن در ازدواج؛ لزومی ندارد هرچه در
زندگیش گذشته، به طرف بگوید. وضعیت الانش را هر کسی
باید بگوید که من این هستم / ملک برای خداست و همه
چیز متعلق به خداست، اگر هم می‌گویند فلان کس مالک
است، خدا آن مالکیت را در آن قسمت ممکن است به او

داده باشد. ۳۰

عاشق آن است که در معشوقش جز حُسْنی نبیند / در مورد حُسْن و عشق / در عالم خلقت خداوند، زمان معنی ندارد / الْأَرْوَاحُ جُنُودٌ مُجَنَّدَةٌ؛ ارواح ما یک لشکر منظمی است، هرجا که هم جنس باشد با هم ائتلاف می کنند / در مورد اینکه مثلاً یکی را می بینید، همان جلسه اول می گویید به نظر آدم

بدی می رسد یا به نظر آدم خوبی می رسد. ۳۳

عباراتی که در قرآن آمده، عین حرفى است که خدا گفته، معنای تنها نیست / در مورد عباراتی از قرآن که ظاهراً متناقض است ولی متناقض نیست / هیچگونه تضادی بین دستورات اسلام نیست / باید توجه کنیم در هر موقع آن دستوری که مربوط به آن موقعیت است، تشخیص بدھیم و رعایت کنیم / درباره‌ی تفسیر قرآن / در مورد اینکه خطاب «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا» در آیات قرآن واقعاً به مؤمنین است یا منظور آنها یی است که تسلیم حکومت هستند؟ ۳۶

در مورد ارج داشتن مجلس شب جمعه و شب دوشنبه / ما حتی برای عبادات می گردیم فوایدش را پیدا کنیم ولی ما برای فایده، آن کار را نمی کنیم / حضور ما در مجلس فقری برای امر خداست و نه برای اینکه فایده ببینیم / نیتمن

همیشه در اطاعت امر خدا خالص باشد / حضور در مجالس
شب جمعه و شب دو شنبه بالاتر از دوره‌ی دوستانه است،
این دعوت به اتاق انتظار خداوند است / یاد خدا یعنی یاد
وجود خودتان / در مورد دستورات حضور در مجالس فقری /
در مجلس رعایت آرامش فکری و شادی نزدیکان و سایر
مؤمنین را داشته باشیم. ۴۰

فهرست جزوات قبل ۴۶

با توجه به آنکه **حضرت آقای حاج دکتر نورعلی تابنده (مجذوب علیشاه)** پاسخ نامه‌ها و سؤالات را، عموماً در جلسات فقری بیان می‌فرمایند و امکان پاسخ جداگانه به تک تک نامه‌ها و سؤالات نمی‌باشد، لطف نمایید مطالب جزوات بیانات را قبل از طرح سؤال به دقت مطالعه بفرمایید.
 فقط کسانی جزوات را بگیرند که مطالعه می‌کنند، نه اینکه بگیرند و گوشاهای بگذارند.

خواهشمند است به منظور دسترسی هر چه بیشتر علاقه‌مندان به خصوص فقرا و سایر مؤمنین به این جزو و سایر جزوات بیانات، در صورتی که بیشتر از یک جلد موجود دارید، لطف نموده به سایرین هدیه نمایید.
 با توجه به آنکه تهیه‌ی جزوات بیانات، مستقل از هر مؤسسه‌ی خیریه و انتشاراتی صورت می‌گیرد، خواهشمند است جهت اعلام سفارش و آشنایی با نحوه اشتراک، با شماره‌ی تلفن **۰۹۱۲ ۵۸۳ ۸۲۴۲** تماس حاصل فرمایید.

بدینوسیله از همه‌ی کسانی که در تکثیر این جزو و سایر جزوات بیانات، توفیق خدمت مالی داشته‌اند، سپاسگزاری می‌شود.
 مطالعه‌ی جزوات از طریق سایت اینترنتی ذیل نیز امکان پذیر می‌باشد.
 در این سایت، جزوات به تفکیک و شامل: مجموعه‌ی جزوات گفتارهای عرفانی، مکاتیب عرفانی، شرح رساله شریفه پندصالح، گفت و گوهای عرفانی، جزوات موضوعی (استخاره، اختلافات خانوادگی، حقوق مالی و عشریه) و... می‌باشد. همچنین در این سایت امکان جستجوی موضوعی در خصوص مطالب مورد نظر، نیز وجود دارد.

WWW.JOZVEH121.COM

هر کسی نامه می‌نویسد یا مطلبی می‌گوید، توقع دارد که جواب آن را بهم و لاقل همان پنج خط که او نوشته، من دو خط بنویسم. همان را هم نمی‌رسم. الان مدتی است دیگر تقریباً نمی‌توانم بنویسم. خواهش کردم به فهرستی از مطالب گفته شده که هر مرتبه پیاده می‌شود و منتشر می‌گردد نگاه کنند، حتماً راجع به مطلب سؤال شده، صحبت کرده‌ام. دیگران هم که سؤالات مشابه دارند استفاده کنند. برگرفته از گفتارهای عرفانی، صبح شنبه، تاریخ ۱۳۸۷/۹/۳۰ ه. ش.

***

یکی پرسیده که دوبار نامه نوشته‌ام جواب ندادید. آخر می‌گویند التماس دعا، من جواب این را چه بگوییم؟ جوابی ندارید. همان فرمایش حضرت صالح علیشاه که یکبار گفتم. فرمودند: همان لحظه‌ای که آنها سلام می‌رسانند، التماس دعا می‌گویند، همان لحظه، دعا و خواسته‌شان به ما رسیده است.

فرض کنیم از هر کسی یک سؤال می‌رسد. اگر در جواب اینها، یک خط هم بنویسیم، خود این یک کتاب بزرگی می‌شود. این است که توقع اینکه برای هر سؤالی، خود آن شخص را بخواهیم و با هم صحبت کنیم، نمی‌شود این کار را کرد، نمی‌رسیم. بنابراین درباره‌ی سؤالی که در ذهنتان پیدا می‌شود، حتماً جواب داده‌ام. این جزوه‌هایی هم که درمی‌آید، پرسید که چه موقعی جواب داده‌ام، همان را بگیرید بخوانید و بعد اگر پیدا نکردید آنوقت بیایید و پرسید. مثلًاً می‌نویسند شش بار نامه نوشتیم، جواب ندادید. بله، اگر ده بار هم مطلبی که مربوط به من نیست را بنویسید، چه جوابی بدhem؟ برگرفته از گفتارهای عرفانی، صبح چهارشنبه، تاریخ ۱۳۹۲/۴/۲ ه. ش.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ.^۱

در قرآن و در همه‌ی رشته‌های علوم اجتماعی همه‌ی متخصصان، ازدواج را واجب می‌دانند یعنی واجب نه واجب شرعی، واجب یعنی لازم است و جهتشان هم این جهتی است که قرآن بیان کرده البته نه به صورت جهت بلکه به صورت نعمت‌های الهی که می‌فرماید: وَمِنْ آيَاتِهِ أَنَّ خَلَقَ لَكُمْ مِنْ أَنفُسِكُمْ أَزْواجًا لِتَسْكُنُوا إِلَيْهَا وَجَعَلَ بَيْنَكُمْ مَوَدَّةً وَرَحْمَةً^۲، از آیات خداست، از نشانه‌های خداست یعنی یک قدرتی مافوق قدرت ما که مقرر کرده است و آن این است که جفتی، همسری از جنس خودتان یعنی از همین بشری که در همین کره‌ی زمین هست، برای خودتان انتخاب کنید. نفرموده است صبر کنید وقتی که کشف کردید، رفتید به کره‌ی مریخ، از آن زن‌های مریخی بگیرید یا از آن شوهرهای مریخی، نه! از جنس خودتان.

خداؤند می‌خواهد شماها به میل خودتان آن امری که خدا می‌کند، انجام بدھید. حتی دارد در همه‌ی عبادات که اگر نماز مثلاً نماز ظهر، نماز صبح، نماز هر چی، خسته شدید حالش را ندارید، البته آن امر سرجای خودش هست که به هرجهت باید نماز را

۱. برگرفته از گفتارهای عرفانی صبح شنبه، تاریخ ۱۳۹۲/۱/۱۰ ه. ش. (جلسه خواهان ایمانی)

۲. سوره روم، آیه ۲۱

بخوانید ولو مريض هم باشيد، باید نماز مريض بخوانيد ولی اگر با ناراحتی بگويند: اين دیگر چيست؟ باید حالا نماز بخوانم؟ نه، خداوند می گويد: من که مجبورت نکردم، نخوان، به درک. آن خودش يك گناهی دارد که با ناراحتی عبادت کنيد و حال آنکه باید عبادت را با شوق و لذت انجام بدهييد. خداوند برای اينکه اين کار را بكند، بين شما مودّت ايجاد کرده یعنی در ازدواج زن متمايل به مرد است و مرد متمايل به زن است و دوستی هم ايجاد کرده، مَوَدَّةٌ وَرَحْمَةً و بين شما آرامش ايجاد کرده، چرا ازدواج می کنيد؟ می گويد: لِتَسْكُنُوا إِلَيْهَا برای اينکه آرامش پيدا کنيد لِتَسْكُنُوا. سَكَن همان سكينه است در جاهای خداوند فرمود: سكينه بر قلبش نازل کردیم، بر قلب پیغمبر. تفسیرهای مختلف می کنند يکی از تفسیرها همين است که در ازدواج، هم آرامش و سكينه برای شما قرارداده و هم بين شما دوستی و رحمت قرارداده است.

این را همیشه در نظر داشته باشيد، خداوند به شما يك وعده داده، يك مژده داده که شما همه‌ی وظایفتان را رفتار کنيد، اين وظيفه را که رفتار کردید رحمت شامل شما می شود، مودّت داشته باشيد، همیشه زوجین اين فکر را بكنيد، زن و مرد، که اگر با هم مودّت نداشته باشنند مثل اينکه خدا را مسخره کردند. خدا می گويد: بين شما مودّت باید باشد، خودتان آن را به هم می زنيد!

پس ببینید وقتی که هر گرفتاری دارید، اگر نقص از شماست، از هر کدام است، خودش باید رفع کند. یکی از نقص‌های مهم این است که غالباً من دیدم می‌نویسنده: فهمیدم که مثلاً شوهرم به من خیانت می‌کند یا بطور صریح یک زن دیگر گرفته. اوّلًا شوهرت خیانت نکرده چون این تعهد در ازدواج نشده که دیگری را نگیرد. حتیٰ فقها می‌گویند که اگر چنین شرطی هم در قرارداد، در ازدواج ببنندند، غلط است مگر اینکه یک جرم‌های برایش مقرر کنند آن جرم‌ه را بدهد. نمی‌شود جلویش را گرفت یعنی می‌گویند اجازه‌ای که خدا داده، کسی نمی‌تواند جلویش را بگیرد. فقط طرف می‌تواند یک خساری، یک چیزی بگیرد. بالاترین حسنش هم این است که اگر زنی یک چنین شوهری داشت که زن و بچه را ول کرد رفت، این شوهر به درد نمی‌خورد، بهتر این است که بیرونش بیندازید، منتها می‌توانید یک جرم‌های برایش معین کنید، و لازم است که خیانت تلقی نمی‌شود. وقتی می‌گویید خیانت کرده، اوّلًا لحظه حقوقی یک اتهام است، یک گناهی به او نسبت دادید، گناهی که نکرده است. به علاوه خودتان بیشتر ناراحت می‌شوید تا او. او دیگر به اندازه‌ی کافی ناراحت شده، همیشه از ترس اینکه رازش را بفهمند ناراحت است.

بنابراین شما هم ناراحت نشوید، به فکر عاقلانه بیفتد که

چرا اینطور شد؟ خیلی‌ها هم هستند، من دیدم، شنیدم که با وجود اینکه همسرشان یعنی مردانی که همسرشان دائمی مريض است یا زنانی که اينطور هستند، تحمل می‌کنند، با مهربانی زياد رعایت می‌کنند. هميشه اين تصوّر را هم داشته باشيد، چه مرد و چه زن که اين همسرشما، فقط همسرشما نیست، يك انسان است يك مخلوق خداوند است، هر مخلوقی شما ببینيد که داراي اين گرفتاري‌ها باشد، او را پرستاري می‌کنيد. اينها را با تحمل و با مهربانی حل کنيد، به هيچ وجه با داد و بداد و جنگ حل نمی‌شود برای اينکه جنگ يك رابطه‌اي را می‌برد ولی هر طور فكر می‌کنيد، برای زندگی بعد خودتان فكر کنيد. ان شاء الله گرفتاري نداشته باشيد و ايجاد نشود ولی اگر هم ايجاد شد باید مثالی است می‌گويند:

چو در طاس لغزنه افتاد مور

رهاننده را چاره باید نه زور

شاید معنی این را خیلی‌ها نمی‌دانيد، معنی ظاهري آن معلوم است ولی ما که ازاول در خانواده‌ی کشاورزی بوديم، در باغ‌ها می‌بینيم که يك حيواني هست، مورچه‌خوار يا مورچه‌گير می‌گويند. اين يك شكل انگشتانه در خاک‌های نرم درست می‌کند، مورچه‌اي که از آنجا رد می‌شود، داخل اين می‌افتد

نمی‌تواند بیرون بیايد. یک چیز کوچکی است به اندازه‌ی یک انگشتانه، منتها چنان نرم و لیز است که مورچه‌ی می‌افتد، تشبیه کرده که اگر انسانی هم در یک ناراحتی اینطوری افتاد، دیگر زور فایده ندارد، چاره باید کرد یعنی باید فکر کرد و با فکر حل کرد.

یکی از این دستوراتی که خدا در مورد این فکرداده، به پیغمبر می‌فرماید که همین‌ها بی که با تو دشمن هستند، اگر با آنها به این طریق مهربانی کنی، صبح دوست تو بار می‌آیند، به نحوی که تعجب می‌کنی که اینها چطور اینطوری شدند؟ حالا این نصیحتی است که من اگر نتوانستم با زبانم خیلی هم سعی می‌کنم مؤدبانه باشد به قولی، بگوییم ولی اگر نتوانستم من را ببخشید ولی رعایت کنید.

خانواده را به هیچ قیمتی به هم نزنید، برای اینکه خانواده یک واحدی است که این واحد مورد نظر خداست به این معنی که خداوند نظر دارد که بشر به صورت اجتماعی زندگی کند و اولین اجتماع، کوچکترین اجتماعی که خود این بشر تشکیل می‌دهد خانواده است. بنابراین می‌شود گفت که به هم زدن خانواده دشمنی با خداست یعنی دشمنی‌ای که بی‌اثراست.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ .^۱

در ذکر و فکر، البته برای آنهایی که یاد خدا هستند، یعنی ربطی به خداوند دارند، این ذکر به منزله‌ی یک سرنخی است که یک سرآن اینجاست، یک سرآن به دست خداوند است، تا ما ذکر می‌کنیم مثل اینکه آن نخ را تکان می‌دهیم. حالا برای آنهایی که علاقه‌مند هستند، این نخ یعنی نخی که ذکر به آن بسته شده که تا ذکر می‌گوید آن نخ تکان می‌خورد، آن نخ به خداوند وصل است. خدا که چیزی ندارد ولی به هر گوشه از رحمت خدا چنگ بزند، همانجا کارش درست شده است. بنابراین اینکه کسی متوجه ذکر بشود، ذکر یعنی آن حلقه تکان می‌خورد، برای درویش‌ها، فقرا این ذکر مظہر آن است یعنی ذکر برای این است که یادش بیاید از خداوند، حالا خداوندی را که دیدنی نیست و ندیده و این یادش می‌آید، همان یک لحظه یادش بیاید، کافی است. یعنی اصلاً زمان در یاد خداوند معنی ندارد. منتها آن دفعات بعدی که ذکر را می‌گوید برای انتقال این است، برای یادآوری از تکرار دعا و خواسته است که خدایا! من چنین چیزی از تو خواستم، یادت نرود! البته این عبارت ماست و لاآ خداوند که چیزی را فراموش نمی‌کند. به این جهت در هر صورتی، در هر وضعیتی، یادآوری آن

---

۱. برگرفته از گفتارهای عرفانی صبح یکشنبه، تاریخ ۱۱/۱/۱۳۹۲ ه. ش.

ذکر مفید است.

جريانات کربلا را که همه شنیدید و فقط همه شنیدیم ولی هيچکدام عترت نگرفتیم. یکی از سیاحان یا دانشمندان گفت: در مسجد نشسته بودم، کنار من هم یک شخصی بود که بعد گفتند شمر است، ازا او پرسیدم: تو همانی نیستی که پارسال آنجا بودی؟ گفت: چرا. گفتم: این کارها را تو کردی؟ گفت: بله. گفتم: چرا؟ گفت: مأمور بودم. یک بهانه‌ای درست کردند: المأمور معذور. نه، هيچ مأموری معذور نیست. یا جمعی که در آن روز بودند و بعداً هر کدام افتخار می‌کردند که مثلاً خود فرمانده‌شان برای اعلان جنگ که یعنی دیگر جنگ شروع بشود، تیراً اول را خودش رها کرد، بعد صدا زد، آنوقتها، هم صدای رسانتر بود و هم هوایا سالم بود، صدا خوب می‌رسید ولی از این بلندگوها نبود که صدا برسد. صدا زد گفت: ای لشکریان یادتان باشد پیش امیر، خلیفه بگویید که اول تیر را من زدم، به چه کسی تیر زده؟

خداؤند نشان می‌دهد از این صحنه‌های تک‌تک، خیلی هست، در همه جای دنیا هست. در خود دوران فعلی هم همینطور است. حالا خیلی به این وارد نمی‌شویم برای اینکه گردابی است، تالابی است از کارهایی که خلاف

می‌شود که ما متأثر می‌شویم همه‌اش، نه ولی بزرگانی هم در همین میان هستند. ان شاء الله همه‌ی ما از اینها عبرت بگیریم، نه از آنها یکی که المأمور معذور می‌گویند، در همه کاری عبرت بگیریم.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ .^۱

اسلام با جنگ موافق نیست با صلح موافق است، همه جا هم در آیات قرآن صلح را توصیه کرده: وَإِنْ جَنَاحُوا لِلّٰسْلٰمِ فَاجْتَنَّهُ لَهَا^۲، اگر در جنگ فقط گفتند تسلیم می‌شویم، کوچکی کردند، قبول کن و جنگ را رها کن. البته این «الصُّلُحُ خَيْرٌ»^۳ در موردی است که جنگی تبدیل به صلح بشود ولی لَا إِكْرَاهٌ فِي الدِّينِ^۴، در دین اکراهی نیست برای اینکه دین مربوط به قلب است، مربوط به دل است، دل‌هیچکس هم در اختیار دیگری نیست. این منشور کوروش که درست کردند، می‌گوید خدا ما را از جنگ و از حسادت و قحطی حفظ کند. آنوقت مرام‌شان هم همین است. می‌گوید: پندار نیک، گفتار نیک، کردار نیک یعنی هرگز به جنگ بیخود رو نکنید. ما از خدا می‌خواهیم ان شاء الله برای ما همینطور بشود برای اینکه حالا هرچه که گوش می‌دهیم، هرچه نگاه می‌کنیم، هرچه می‌خوانیم در مجله، روزنامه، همه جنگ است، قهرمان پروری! قهرمان چه؟! قهرمان آدمگشی!^۵

آیا کسی که جنگی به راه می‌اندازد و میلیون‌ها نفر را بدون امر خدا می‌کشد و حتی با پیروان خدا هم بدی می‌کند، آنها را

۱. برگرفته از گفتارهای عرفانی صحیح چهارشنبه، تاریخ ۱۴/۱/۹۶. ش.

۲. سوره انفال، آیه ۶۱.

۳. سوره نساء، آیه ۱۲۸.

۴. سوره توبه، آیه ۲۵۶.

می کشد خیالش راحت باشد؟ نه! خدا بر موسی (که به امر الهی بنی اسرائیل را کشت) می گیرد، دیگر چه برسد به....

جایی که عقاب پر بریزد

از پشه‌ی لاغری چه خیزد؟

حالا ان شاء الله خدا به این پشه‌های لاغر عقل

بیشتری بدهد.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ.^۱

از حضرت صادق پرسیدند که آیا مؤمن ممکن است دزدی کند؟ حضرت فرمودند: ممکن است، خطای می‌کند و البته بعد مؤمن توفیق توبه پیدا می‌کند، توبه کند خدا هم او را می‌بخشد. بعد گفته: آیا مؤمن می‌تواند به یک مؤمن دیگری توهین کند، مثلاً توی گوشش بزند؟ باز حضرت فرمودند: یک وقت عصباتیت و خوی درنگی در او غلبه می‌کند این کار را می‌کند ولی بعد توبه می‌کند خدا او را می‌بخشد. بیشتر گناهان را همینطور پرسیده بودند، بعد خلاصه حضرت فرمودند که ممکن است ولی مؤمن هرگز دروغ نمی‌گوید. البته شاید حالا «هرگز نمی‌گوید» آخر ما که پیرو امام جعفر صادق هستیم اگر بپرسند مذهبتان چیست؟ نه تنها از من، از شما، از هر که، از وزیر و وکیل و نماینده تا بالا، بپرسند مذهبتان چیست؟ می‌نویسند جعفری.

اصل اینکه سیزده را نحس گرفتند، از زمان حضرت عیسی علیه السلام است. در آن شام آخر، عیسی علیه السلام بود و یازده نفر از حواریون که می‌شدند دوازده نفر. یکی از حواریون یعنی سیزدهمی دیرآمده بود به نام یهودا، این را گفتند سیزده نحس است، برای اینکه همان، حضرت را لو داد. به هرجهت حالا خیلی متداول

۱. برگرفته از گفتارهای عرفانی صبح پنج شنبه، تاریخ ۱۵/۱/۱۳۹۲ ه. ش.

است. شاید اینکه سیزده بدرهم می‌گوییم یعنی آنچه تا حالا کرده‌ایم از اول سال تا حالا، از توجه به مادیات و نپرداختن به امر البهی، اینها را مجموعاً نحس حساب کردیم. گشته‌یم ببینیم این نحوست را کجا بیندازیم؟ دیدیم امروز سیزدهم است، حواری سیزدهمی هم خیانت کرد، پس این را می‌اندازیم به عدد سیزده. به این ترتیب عدد سیزده نحس شده، نحوست آن از همه چیز بیشتر شده که حتی مثلاً در بعضی جاها پلاک‌گذاری می‌کنند، در پلاک‌های منزل، بعد از دوازده، بعضی‌ها سیزده نمی‌گذارند، می‌نویسنده ۱۲+۱. چه کسی را می‌خواهد گول بزنید؟ خودتان را؟! که محتاج نیست، چون هستند الان که شما را گول بزنند. لازم نیست خودتان، خودتان را گول بزنید. دیگران را می‌خواهید گول بزنید؟ همه‌ی آنها در همین شهر هستند، همین ولايتند، می‌دانند. استغفار‌الله خدا را می‌خواهید گول بزنید؟! این می‌گویند سیزده. اما سیزده بدر از این نظر رسم خوبی است که ما همه‌ی این نحوست‌ها را و این بی‌توجهی به خداوند و فقط توجه به کار دنیا کردن را نحس می‌گیریم، امروز می‌گوییم به در شد. حالا که به در شد، باید به کجا رو بیاوریم؟ به طبیعت رو بیاوریم.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ .^۱

خداؤند میل دارد، علاقه‌مند است که بندگانش همه به هم مهربان باشند، با هم یکی باشند و این را امر مهمی می‌داند، بطوری که در قرآن تقریباً به خودش نسبت می‌دهد. می‌فرماید که فَالَّفَ بَيْنَ قُلُوبِكُمْ فَأَضَبَّخَتُمْ بِنِعْمَتِهِ إِخْوَانًا^۲ و متنی هم که خداوند بر ما از این حیث گذاشته در آیات دیگری هست. این الفت را نعمتی دانسته، فرموده است شماها، (البته خطاب به جامعه‌ی آن روز بشری بوده) با هم دشمن بودید، خداوند بین شما الفت قرارداد و نعمت داد که با هم اخوان باشید، برادر باشید. وَكُنْتُمْ عَلٰى شَفَا حُفْرَةٍ مِّنَ النَّارِ فَأَنْقَذَكُمْ مِّنْهَا^۳، خداوند دید که شما بر لبه‌ی گودال جهنم هستید، شما را بیدار کرد از آنجا برد. این انس و الفت را از نعمات الهی می‌داند و بنابراین هرگونه اجتماع مؤمنین از لحاظ ایمانی و همچنین اجتماع مؤمنین و مسلمین را عبادت می‌داند، یک نحوه عبادتی است.

انشاء الله من اميدوا رم که تمام نزعها، کدورت‌ها اوّلاً از بین فقرا برداشته بشود و از همه هم بارها خواهش کردم و صریحاً دستور دادم که مهمترین کار، مهمترین عبادتی که ما می‌توانیم

۱. برگرفته از گفتارهای عرفانی صبح جمعه، تاریخ ۱۳۹۲/۱/۱۶ ه. ش. (جلسه برادران ایمانی)

۲. سوره آل عمران، آیه ۱۰۳.
۳. سوره آل عمران، آیه ۱۰۳.

بکنیم، همین است. هر خدمتی هم که در این زمینه انجام بشود، خداوند پاداشش را می‌دهد. اقلیّ پاداشش آن چیزی است که می‌بینیم، آن مهر و محبتی است که ایجاد می‌شود.

ان شاء الله در درجه‌ی بعدی از تمام ملت‌ها و دولت‌ها برداشته بشود. برای اینکه متأسفانه امروز مثل اینکه کره‌ی زمین برای عده‌ای تنگی می‌کند. جنگ‌ها ایجاد کردند و برای جنگ تبلیغ می‌شود و هر روز اختراعات جدیدی که بهتر و بیشتر آدم می‌کشد. ان شاء الله دنیا بر مبنای مهر و محبت بگردد. خداوند به قول حضرت عیسی فرمود که هَلَ الْدِّينُ إِلَّا لِلْحُبِّ؟ یعنی عیسی فرمود این عبارت برای حضرت جعفر صادق است. آیا دین جز مهربانی نیست؟ ان شاء الله خداوند دلهایمان را صاف و آماده برای اوامر الهی کند. ان شاء الله.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ.^۱

خداؤند فرمود: وقتی که از روح خودم دراو دمیدم، براو سجده کنید. این نشان داد که نوع بشر قابلیت این را دارد که از همه بالاتر باشد ولی این قابلیتی است. این قابلیت را مانباید هدر بدھیم، از همه‌ی جهات. یک جهت کوچک آن این است که قرآن را با دقّت بخوانیم، از قرآن همه‌ی علوم را استنباط کنیم، نه اینکه بگوییم که قرآن نگفته دو دوتا، چهارتاست. بله، قرآن نگفته دو دوتا، چهارتاست چون اگر بگوید دو دوتا، چهارتاست، ما می‌گوییم: چرا نگفته سه سه تا، نه تا می‌شود؟ نه! گفته: لُجْزٰی کُلُّ نَقْسٰی^۲، هر موجودی را به آنچه عمل کرده است، پاداش می‌دهد و انسانها را هم همینطور. یک چیز کوچکی را هم فراموش نمی‌کند ولی خودش هرچه کرمش اقتضاء کند می‌پردازد یعنی تکامل برای همه‌ی جانداران فراهم کرده. همین کمال انسان است که خداوند نواقصش را رفع کند و از مرحمت خودش یک چیز جدیدی به او بدهد منتهای این چیز جدید باید مرهون به زحمات خودش باشد. مثلًاً روزه بگیرد تا عادت کند، خداوند یک انسانی آفریده که آن انسان در مقابل گرسنگی مقاومت می‌کند. ما زحمت‌مان را بکشیم

۱. برگفته از گفتارهای عرفانی صبح جمعه، تاریخ ۱۳۹۲/۱/۱۶ ه. ش. (جلسه خواهان ایمانی)

۲. سوره طه، آیه ۱۵ / سوره جاثیه، آیه ۲۲

بعد خداوند پاداشش را خیلی هم بیشتر می‌دهد. منتها بدون زحمت‌کشی متوجه هیچ چیزی نباشد ولی زحمت که کشیدید، متوجه نباشد ولی آرزومند ده برابر آن باشد. اگر کار کردید خداوند ده برابر می‌دهد ولی اگر کار نکردید، خدا یک پشنگی هم نمی‌دهد.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ.^۱

ما در قرآن راجع به مشورت دستوری داریم که خداوند به پیغمبر می‌فرماید: وَشَاوِرُهُمْ فِي الْأَمْرِ^۲، با چه کسانی مشاورت کن؟ وَشَاوِرُهُمْ، با آنها مشاورت کن. آیه را نگاه می‌کنیم یعنی با منافقین امّت و با دشمنان ملّت. می‌فرماید با آنها مشاورت کن. مشورت هم این نیست که هر چه مشاور گفت، شخص باور کند. دنباله‌اش هم فرموده با آنها مشورت کن، فَإِذَا عَزَّمْتَ فَتَوَكَّلْ عَلَى اللّٰهِ^۳، وقتی تصمیم گرفتی، دیگر خودت برو دنبالش. این دستوری است که خداوند به پیغمبرش داده، اگر این اختصاصی به پیغمبر بود و ما لازم نبود رعایت کنیم، چرا در قرآن گفتند؟ چرا خدا به پیغمبر گفت و گفتند بلند بگو؟ نه، به پیغمبر خطاب کرد که:

آنجاکه عقاب پربریزد

از پشه‌ی لاغری چه خیزد؟

ما موظف به این رفتار هستیم. فَإِذَا عَزَّمْتَ فَتَوَكَّلْ عَلَى اللّٰهِ. تا پیغمبر بود، این وظیفه‌ی مسلمین، مؤمنین بود ولی بعد از رحلت پیغمبر، ما شیعه، ائمّه را جانشینان پیغمبر می‌دانیم، تکلیفمان همانی است که بود، تکلیف شیعیان آنوقت ولی بعد که

۱. برگرفته از گفتارهای عرفانی صبح شنبه، تاریخ ۱۷/۱/۱۳۹۲ ه. ش. (جلسه برادران ایمانی)

۲. سوره آل عمران، آیه ۱۵۹.

۳. سوره آل عمران، آیه ۱۵۹.

امام شیعیان هم غیبت فرمود، تکلیف چیست؟ تصریح نمی‌کند که چه کار کنید. جزء صفات و علائم مؤمنین، می‌فرماید: وَأَمْرُهُمْ شُورَى بَيْنَهُمْ^۱، اینهایی که کارهایشان با مشورت بین هم است. البته در شرع و در طریقت همینطور است. وقتی تقابل دو تا مسئولیت بود، اینها را باید تلفیق کرد و اگر تلفیق نمی‌شد آنوقت آنی را که مهمتر بود عمل کرد. مثلاً با همین دستور مشورت، وقتی که در یک مواردی، فی المثل انسان، نمی‌تواند مشورت کند، نمی‌تواند حرف بزند، در اینجا تشخیصش به عهده‌ی خود شخص است که کدامش را انجام بدهد. مشورت کردن، یا اینکه حفظ ضمیرش یعنی آشکار نکردن، این تشخیصش با خود مسلمین است.

بعضی‌ها ممکن است بپرسند که خداوند ما را عادت داد به اینکه خودش در قرآن دستورات را بدهد، پس چرا در اینجا دستور خاصی نمی‌دهد؟ برای اینکه خداوند بشر را به عنوان خلیفة الله در زمین معین کرده. به تدریج باید این نوع بشر، نوع آدم تربیت شوند و آن خصوصیاتی که خداوند مدد نظر دارد، توجه کنند. یکی از این موارد، تعقل و تشخیص است، خودش فرمود: خجالت نکشید. در زندگی عادی ما، اگر آدم در یک کاری اشتباه بکند، از صاحب کار خجالت می‌کشد. فرمود نه، انسان جایزالخطاست یعنی من طوری

شما را آفریدم که امکان خطا کردن در شما هست. این است که با توجه به آن عقلی که خداوند داده، باید تصمیمی بگیرید، برفرض این تصمیم اشتباه باشد، یا بعد نتیجه بد باشد، به خدا استغفار می‌کنیم و می‌گوییم: خدایا! ما کارمان را کردیم، بلد نبودیم. برای خداوند هم فردفرد ما مورد علاقه است و هر کدام از فردفرد ما را جزء این مجموعه‌ای می‌گیرد که وقتی بخواهد به مجموع بشر درسی بدهد، یک نفر را نظر می‌کند و به او درس می‌دهد. می‌گوید در این صورت کار خطایی که شما کردید، برای همه‌ی دیگران تجربه می‌شود. این است که همه‌ی چیزها به هم وصل است و این هم فایده‌ی آن مشورت است که اگر با هم مشورت کنیم اگر کسی خواست خطا کند، می‌گویید نه آقا، اینجا خطا نکن، من این کار را کردم و غلط درآمد. تجربه‌ها زیاد می‌شود. بنابراین مشورت بکنید اما مشورت با چه کسی؟ مشورت با کسی که در آن رشته‌ی مورد مشورت، پیش‌کسوت باشد.

ولو این داستان در مورد مشورت نیست، سعدی مثل اینکه در گلستان است می‌گوید کسی چشمش درد می‌کرد، رفت پیش بیطار. بیطار یعنی طبیب حیوانات. او دوایی داد، ریخت در چشمش کور شد. بعد یکی گفت: این از اول کور بوده، اگر کور نبود که پیش بیطار نمی‌رفت، باید پیش طبیب می‌رفت یعنی با کسی

مشورت کنید که در همان مسأله‌ی مورد نظر، از خود آدم بیشتر تجربه دارد. ان شاء الله خداوند در همه‌ی کارها مشاور ما باشد. چطوری مشاور باشد؟ قرآنی آفریده است یا هر وقت دلمان فشرده می‌شود، نمی‌دانیم چه کار کنیم، به قرآن باید متوجه بشویم اگر کمی بخوانیم می‌بینیم که جواب ما آنجاست، ان شاء الله.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ.^۱

بزرگانی که مشهور شده‌اند، عده‌ای از قبیل سقراط هستند که اینها در واقع بدون اینکه بخواهند پندی بدنهند یا بخواهند برتری خودشان را نشان بدنهند، از حرف‌هایشان، از گفتار و کردارشان، همه باید پند بگیریم. ما هم باید یک مدتی فلسفه را، آن فلسفه‌ای را که او گفت، یعنی «حکمت زندگی را در زندگی نگه‌داریم» یعنی زندگی دنیای مان را تباہ نکنیم به امید اینکه زندگی آخرت‌مان را آباد بکنیم، نه! اگر ما زندگی دنیای مان را خراب کنیم، زندگی آخرت‌مان هم خراب است. مثُلی است که می‌گویند: «دنیا مزرعه‌ی آخرت است» یعنی هر چه در این دنیا کاشته بشود همان را در آن دنیا می‌گیریم یعنی مثل هم است. اگر در اینجا بزرگواری، مهربانی، رحم و شفقت داشته باشیم، در آن دنیا هم همین صفات هست، هم برای ما و هم برای کسانی که با ما در تماس باشند. به این جهت به زندگی دنیا توجه کنید. به قول خیام که در این شعرش می‌گوید:

گویند هر آن کسان که با پرهیزند

زان سان که بمیرند همان برخیزند

بنابراین نباید به امید اینکه داریم آن دنیای مان را خوب

۱. برگرفته از گفتارهای عرفانی صبح شنبه، تاریخ ۱۷/۱/۱۳۹۲ ه. ش. (جلسه خواهان ایمانی)

می کنیم، اینجا کارهای غلط بکنیم. غلط هم نه اینکه مثل دیکته که غلط می گیرند، غلط بگیرند نه! غلط یک چیزهایی است که خودمان می فهمیم. بیشتر این کارهایی که الان می بینیم، غلط است. این است که باید ما آنچه را که می توانیم، خودمان اصلاح کنیم برای اینکه نتیجه‌ی اصلاح هم به خودمان می رسد.

اگر فرزندی دارید می خواهد ازدواج کند، اصلش باید دقّت کنید که آن طرفی که این را می خواهد کیست؟ چطوری است؟ هم‌شأنِ این است یا نه؟ بعد ازدواج کند. مهمترین مسأله‌ای که غالباً یعنی در دنیای امروز که وضع اقتصادی اینطوری شده، وجود دارد، مسائل اقتصادی است. من در این جزوی «خانواده» که از تشکیل خانواده، از خواستگاری از اول تا...، چاپ شده گفته‌ام که باید از اول زوجین با هم روراست باشند، به اصطلاح وضعیتشان نسبت به طرف روراست باشد نه اینکه چون مثلًا می خواهد برود خواستگاری، خیلی خودش را شیک و پیک کند آن طرف هم یک منزل عالی اجاره می کند می نشینند. بعد که ازدواج کردند می بینند که آنها همه‌های و هوی و سرو صدا بوده. از همان اول برای طرف روشن کنند بگویند آقا وضعیت مالی ما این است، بگوید مثلًا من الان محصل هستم، اینقدر در ماه به من کمک می کند، بیشتر نمی توانم. با این هم من الان هر روز یک نان سنگک می گیرم با

یک کاسه ماست، شب می خورم صبح هم مابقی آن را با پنیر می خورم، می روم درس می خوانم. یک اتاقی هم که اتاق دانشجویی است، اجاره کردم. اگر اینطور ازدواج می کنی قبول است. اگر طرف قبول کرد که ازدواج می شود که به همین طریق باشد. هیچکدام از هم توقع زیادtro بیجایی نداشته باشند. البته در مورد رو راست بودن هم لازم نیست که هر چه در زندگیش گذشته، به طرف بگوید نه، لزومی ندارد. وضعیت الانش را هر کسی باید بگوید که من این هستم. اگر اینطوری باشد اصلاً دیگر هیچ گرفتاری و هیچ ناراحتی ندارد که کسی ناراحت بشود که من برای ازدواج چه کار کنم؟ نه! می گوید: الْمُلْكُ لِلَّهِ، مَلْكُ الْأَرْضِ، ملک برای خداست، هیچ مالکی جز خدا نیست اگر هم می گویند فلان کس مالک است، خدا آن مالکیت را در آن قسمت ممکن است به او داده باشد، همه چیز متعلق به خداست.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ^۱

داستانی در مثنوی هست که یک عاشقی به معشوقه رسید، امتحانش کرد گفت که تو بی خود پشت سر من می آیی. خواهرم جوانتر و زیباتر از من است، الان پشت سر من است، این سرش را برگرداند که آن را ببیند، گفت برو پی کارت، تو عاشق نیستی، عاشق آن است که در معشوقش جز خُسْنی نبیند. حالا اینجا به قول حکما و فلاسفه حُسن و عشق است یعنی می گویند ممکن است که آن از معشوقش هم به قولی زیباتر باشد ولی این نگاه نمی کند. آیا این حُسن است که عشق را ایجاد می کند یا عشق است که همه چیز را خوب می بیند؟ این حالا خیلی بحث مفصلی است خود شماها می توانید مطالعه کنید. عشق مثل یک حالت، یک حالی است از مراحل سلوک. همانطوری که همه می حالات تکامل پیدا می کنند، زیادتر می شوند یا کمتر می شوند، این هم همینطور است ولی آن دلبستگی اساسی در آن هست، این است که هم می شود گفت تکامل پیدا می کند هم می شود گفت نه ولی شعری می گوید:

در ازل پرتوی حُسْنَتْ ز تجلی دم زد
عشق پیدا شد و آتش به همه عالم زد

---

۱. برگرفته از گفتارهای عرفانی صبح یک شنبه، تاریخ ۱۸/۱/۱۳۹۲ ه. ش.

خطاب به خداوند است می‌گوید روز ازل پرتویی از حُسن تو
 متجلّی شد، در اثراین، عشق پیدا شد و آتش به همه عالم زد.
 یعنی همه را در حال هیجان نگه داشت، اینجا هم می‌گوید حُسن
 موجب عشق شده ولی یک چیزهایی است که ما با زمان
 می‌سنجدیم، می‌گوییم اول این، دوم آن. این چیزها را می‌دانیم
 ولی در عالم خلقتِ خداوند، زمان معنی ندارد یعنی همه‌ی این
 چیزها با هم است، مثل ما در دیدن با چشم، الان اینجا یا همه
 جاهای دیگر مجسم می‌بینیم، می‌دانیم این خانم اینجا نشسته،
 آن یکی دورتر است، آن یکی دورتر است ولی از لحاظ خداوند مثل
 یک عکس است، عکس که بردارند همه‌ی اینها روی عکس کنار
 هم است. حالا این عکس که ما می‌گوییم نزد خداوند است، مثلًا
 یک حدیثی هست: الْأَرْوَاحُ جُنُودٌ مُجَنَّدَةٌ، ارواح ما وقتی که در این
 بدن نبوده یعنی قبلًا، یک لشکر منظمی است، هر جا که هم جنس
 باشد با هم ائتلاف می‌کنند. وقتی از اول اختلاف باشد، مثلًا
 دشمنی می‌کنند. این یک قدری روشن می‌کند اینکه مثلًا یکی را
 می‌بینیم، همان جلسه‌ی اول می‌گویید به نظر آدم بدی می‌رسد یا
 به نظر آدم خوبی می‌رسد. این در عالم دیگری در روح شما... البته
 حالا علمای امروز، علمایی که به آنها می‌گویند عالم و علوم
 طبیعی، می‌گویند از روی قراین و قیافه اینطور می‌شود ولی مهمتر از

آن همینی است که اینها، مثل اینکه قبلًاً منظّم شده. نه اینکه منظّم شده به جبر و اینها یعنی با هم تناسب دارند. البته این هم که با هم تناسب داشتند، علامت این نیست که بگوییم شما با یک هندی (با هندی قدیم می‌گوییم که می‌گفتند بت می‌پرستد) می‌بینید خیلی قیافه‌ی جذاب و جالبی دارد، با هم رفیق می‌شوید و لی با هم ائتلاف ندارید.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ.^۱

ما می‌گوییم این عباراتی که در قرآن آمده، عین حرفی است که خدا گفته، معنای تنها نیست خود این حرف را هم خدا گفته، مسلمین اینطور معتقد هستند. حالا یک دلیلی که اینها می‌آورند می‌گویند که بعضی عبارات قرآن، بعضی روحیاتی که قرآن گفته، متغیر است و تغییراتی در آن شده. مثلًاً بگوییم جنگ با کفار، بعضی‌ها می‌گویند که تا وقتی قدرت دارید و می‌توانید اینها را هر جا گیرتان آمد جان‌شان را بگیرید ولی یک جا خود قرآن می‌گوید که لَا إِكْرَاهٌ فِي الْتِينِ^۲، در دین اکراهی نیست اینها ظاهراً متناقض است ولی متناقض نیست به این معنی که اگر ما قرآن را با تاریخچه‌ی نزول آن و معنای آن دقیق کنیم، می‌بینیم درست است. اسلام و همچنین وحی قرآن، اول در مگه ظاهر شد تا بعد از مدتی خداوند به پیغمبر هم اجازه داد و هم دستور داد که حالا به قوم و خویشانت بگو؛ وَأَنذِرْ عَشِيرَاتَ الْأَقْرَبِينَ^۳، قوم و خویشان نزدیکت را تبلیغ کن که بیایند. بعد که این آیه آمد پیغمبر دیگر دعوت کرد و عده‌ای را دعوت کرد که داستانش را می‌دانید.

یک اشتباهی ما، در درک معنای بسیاری از آیات می‌کنیم

۱. برگرفته از گفتارهای عرفانی صبح چهارشنبه، تاریخ ۲۱/۱/۱۳۹۲ ه. ش.

۲. سوره بقره، آیه ۲۵۶.

۳. سوره شرعا، آیه ۲۱۴.

که گاهی این اشتباهات خیلی نتایج عجیبی دارد، مثلاً یک چیزهایی را ممکن است تحریم کند، یک چیزهایی را ممکن است واجب کند. آن اولی که پیغمبر هنوز حکومت تشکیل نداده بود، اوایلی هم که همه با پیغمبر بد بودند، فرمود که به این دشمنان رحم نکنید، هرجا که آنها را دیدید، بگیرید بکشید ولی وقتی حکومت داشتند دیگر دشمنان اثر نداشت، آنوقت فرمود: لَا إِكْرَاءٌ فِي الدِّينِ چه کار دارید که او دینش چیست؟ اکراه در دین نیست. این ظاهراً خیلی متناقض است ولی دو مورد مختلف است. مثل اینکه فرض کنید آب خوردن که ما همه در موقع تشنگی به خصوص مشتاقش هستیم، بعضی وقت‌ها منع می‌شود، برای بعضی کسالت‌ها گاهی اوقات توصیه می‌شود که آب بیشتر بخورید، این است که هیچگونه تضادی بین دستورات اسلام نیست. منتها ما باید توجه کنیم، در هر موقع آن دستوری که مربوط به آن موقعیت است، تشخیص بدھیم و رعایت کنیم.

یک دعاوی ختم قرآن دارد می‌گوید: الھی به حرمت این قرآن به رؤسای ما عقل بده، این را بخوانید خیلی جالب است به هر کدام از آن صنوف یک چیزی که لازم دارد، دعا می‌کند که به او بدهد. بنابراین از یک طرف خود قرآن می‌گوید: ما قرآن را با یک عبارت سهل و خیلی آسان فرستاده‌ایم که همه بفهمند. اگر

اینطوری است پس همه‌ی ما یعنی هرکسی هم که زبان عربی می‌داند، باید بخواند، بفهمد. یک عددی‌ای می‌گویند نخیر حق ندارید بدون هیچگونه تحصیلاتی که داشته باشید، قرآن را تفسیر کنید، نه! آدم برای خودش تفسیر می‌کند ولی تفسیرش برای دیگران ممکن است معتبر نباشد برای اینکه اگر این دو تا آیه را جلوی او گذاشتند، بگویند: اینها یعنی چه؟ لَا إِكْرَاهٌ فِي الدِّينِ، آن طرف هم می‌گوید: فَخُذُوهُمْ وَاقْتُلُوهُمْ حَيْثُ شَفِعْتُمُوهُمْ^۱، اگر به این طریق این را جدا کنند، بسیاری از مشکلاتی که ما در تفسیر قرآن داریم، حل می‌شود. بدانند این «آمنوا» که خدا خطاب به مؤمنین می‌گوید: يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا، این نه کسانی است که واقعاً ایمان دارند، کسانی است که به حکومت اسلام تسليم شدند.

کما اینکه در سوره‌ی حجرات است، در آن سوره می‌گوید که بعضی اعراب آمدند پیش تو و از اینکه ایمان آورند، سرتومت می‌گذارند، بگو که نه تنها این متنی نیست بلکه متنی است که خداوند بر شما می‌گذارد که شما را به سمت ایمان راهنمایی می‌کند، نگویید ما ایمان آوردیم، بگویید اسلام آوردیم. اگر بتوانیم این دو قسمت را از هم جدا کنیم، فهم تمام قرآن برای ما آسان می‌شود. بعد این را در هر آیه‌ای، سوره‌ای دقیقت کنید که يَا أَيُّهَا الَّذِينَ

آمنوا که می گوید یا به مؤمنین خطاب می کند، منظورش چه کسانی است؟ آیا واقعاً مؤمنین هستند یا منظورش آنهاست که تسليم حکومت هستند؟ البته این برای آدم غیر محقق، غیر متخصص مشکل است ولی برای متخصصین، آنهاست که تاریخ نویس هم هستند، در تمام کتابهایی که شرح حال های پیغمبر را نوشته، این مطلب را گفته است.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ.^۱

در اخبار که شب جمعه را توصیه کردند که خداوند ارج داده، شب دوشنبه را هم گفته‌اند و به مجلس می‌آییم. خیلی اوقات ما کاری را که انجام می‌دهیم، فکر می‌کنیم فایده‌اش چیست؟ یک رسمی که هست، بوده، کم و بیش، حالا بیشتر شده، این است که ما حتی برای عبادات می‌گردیم فوایدش را پیدا کنیم. مثلًا روزه چه فایده دارد؟ آنوقت دیگر سخنوران سخن می‌گویند، نویسنده‌گان ... یا نماز چه فایده دارد؟ همه‌ی اینها به جای خود. روزه این فایده را دارد، نماز هم آن فواید را دارد ولی ما برای فایده آن کار را نمی‌کنیم. برای اینکه ما مردم، نوع بشر که خدا آفریده، که می‌فرماید: وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ وَنَعَلَمُ مَا تُوَسِّعُ بِهِ نَفْسُهُ،^۲ ما خلقش کردیم و می‌دانیم که وسوسه‌ی نفس چقدر برایش هست. خداوند خواسته یک خرد بدهد که خیلی مأیوس نشویم. اما فایده‌ی حضور در مجلس یکی دیدار رفقا، دوستان است، حتی خیلی‌ها که با فقرا، محبتی دارند، فقیر نیستند ولی می‌آینند مجالس، ازانس و الفتی که در مجلس رو به تزايد می‌گذارد و اینجا ایجاد می‌شود، بهره می‌برند. این است که خداوند از صفات مؤمنین و علامات مؤمنین اسم بردنده، یکی از خصوصیات مؤمن

۱. برگرفته از گفتارهای عرفانی صبح پنج شنبه، تاریخ ۲۲/۱/۱۳۹۲ ه. ش.

۲. سوره ق، آیه ۱۶.

این است که خود دیدن مؤمن فایده دارد، کلامش یک فایده دارد.
رفتارش یک فایده دارد. خود دیدنش، فایده دارد. از لحاظ ظاهری
هم بگوییم، روانشناس‌ها می‌گویند مسلم است وقتی که ما
به صورت یک مؤمن نگاه می‌کنیم، می‌بینیم، به قول مشهور، از
قیافه‌اش نور ایمان می‌بارد و بالعکس ولی ما چرا مجلس می‌آییم؟
فایده هم که گفته‌اند، آنهایی که بررسی می‌کنند و کنجکاوی
می‌کنند، یک چیزهایی درمی‌آورند ولی ما برای امر خداست که این
کار را می‌کنیم، نه برای اینکه فایده ببینیم یعنی امر خدا اینقدر باید
با خلوص باشد که چیزی دور و برش نباشد ولو چیز خوب.

آن داستان که حضرت صالح علیشاه تعریف می‌کردند و از پدر
مرحوم راشد می‌فرمودند که اهل زراعت هم بود ولی از روحانیون
بود، لباس روحانی هم نمی‌پوشید، لباس کشاورزی داشت ولی
مسجد می‌رفت پیش نماز بود، منبر می‌رفت. می‌فرمودند: آنقدر
وسواس در خلوص نیست داشت که وقتی از تربت حیدریه می‌خواسته
برود زیارت مشهد، وسایلش را فراهم کرده، تا مرکوبش را الاغی،
اسبی بیاورد، همسرش گفته وقتی رفتی مشهد، از آن چادرهای
مشهدی و از آن کفش‌ها برای من یک جفت بگیر بیاور. این قبول
کرد، خداحافظی کرد و بعد از سه، چهار روز، کمتر یا بیشتر
به هرجهت، رسیده، در می‌زنند در را باز کردند دیده این برگشته،

گفته چه زود برگشتی! زیارت قبول. او آن کفش و آن خرید را درآورده به زنش داده و گفته اینها خواسته‌ی توست، حالا به زیارت می‌روم. ما هم در همه‌ی کارهایمان سعی می‌کنیم و می‌گوییم، اینقدر هم می‌گوییم تا خواسته‌ی خودمان بشود، نیتمن همیشه در اطاعت امر خدا خالص باشد. این است که شب جمعه که فرمایش صریح خداوند است، خیلی دقّت می‌کنیم و همه‌ی جامعه‌ی مسلمین رعایت می‌کنند و روز جمعه را هم تعطیل می‌کنند. البته شب دوشنبه هم مهم است ولی بعضی‌ها این مسأله را هیچ اهمیت نمی‌دهند، مثل یک دوره‌ی دوستانه می‌دانند. می‌گویند اگر رسیدیم می‌رویم، اگر نه که نه. این بالاتراز دوره‌ی دوستانه است. این دعوت به اتاق انتظار خداوند است. دعوت کرده که به آن اتاق برویم. اقلیش یک چای و شیرینی هم می‌دهند. آن چای و شیرینی، همین منافعی است که آن آمدنمان دارد که می‌فرماید:

ای بی خبران غافل از آن شاه نباشد

شاید که نگاهی کند آگاه نباشد

یک لحظه اگر نگاه کند، به همه‌ی آن زحمات می‌ارزد. ما این کار را می‌کنیم. اما بعد خداوند همینطور نمی‌گوید چطوری، نمی‌گوید مجلس داشته باشید، نمی‌گوید مثلاً روضه بخوانید و نام

من باشد، یادآوری کنید، نه! هر طور خودتان می‌دانید. یاد خدا، یعنی یاد وجود خودتان. برای اینکه آن خالقی است که صفت خلق از وجودش جدا نیست، جداگانه. همیشه خالق هست اماً بعد دیگر به عهده‌ی خود ماست. بنابه مقتضیاتی، به جماعت نماز بخوانیم. بعد بنشینیم، اینها دیگر به عهده‌ی آن خلافت الهی که خودش گفته، خلافت داده به بشر، نمایندگی داده، به آن اعتبار مجلس بگیریم بنشینیم. البته یک دستورات کلی هم برای همه‌ی مجالس داریم. وقتی به مجالس مؤمنین، پیش مؤمنین می‌آیید، دستتان، بدنتان، پایتان بوی عرق ندهد که مراحم پهلوی شما بشود. با غسل یا وضو باشید، نشد با تیمم وارد بشوید.

شستشویی کن و آنگه به خرابات خرام

اینها دستورات است، تنظیمش با خود ماست. بیشتر با آن کسی است که وظیفه‌ی ارشاد و راهنمایی و کمک به دیگران را دارد. در این صورت مثلًاً ما مجالس را چون باید همه، به آن بهره و فیضشان برسند، سعی می‌کنیم مثلًاً در اینجا کتاب فارسی خوانده شود. به فارسی مطلب گفته شود. در عربستان مجلس داشته باشند، در هر یک از این شهرها، به عربی حرف می‌زنند، البته آنچه که دعاست، فرمایش الهی است، عین آن باید گفته شود. کسی اهل ریزه‌کاری عبارات است، این است که ما گفتیم کتابی خوانده

شود یعنی همان افکار و حالاتی که احیاناً بعضی‌ها این مسیر را طی کردند ولی آن را به صورت کلمه درآوردند که همه متوجه بشوند. بعضی‌ها از این حال گذشتند، به قولی حال می‌خواهد نه قال. این است که مصافحه‌ای هم می‌کنند. بنابراین اگر در مجالس کسی که اهل حال است، نمی‌تواند ایراد بگیرد که اصلاً کتاب خواندن یعنی چه؟ نه، آن هم باید باشد. یا آن نمی‌تواند ایراد بگیرد که بنشینید حرف می‌زنید. چه فایده؟ نه، فایده‌اش همین است که با هم دل‌ها ارتباط دارد.

بنابراین در مجلس هم معمولاً همه‌ی مراحل و انواع درجات و حالاتی که فقرا دارند، باید رعایت بشود و رعایت می‌شود. این است که در این مجالس وارد بشوید اما نه از آن طرف که یکی گفت اگر وقت کردیم می‌رویم، نه بالعکس، بعضی‌ها این را واجب، العیاذ بالله هم ردیف نماز فکر کنند. نماز هم واجب است، این یک پلّه پایین‌تر، واجب است یعنی هرگز نماز را قربانی این نکنید و هرگز مجلس را قربانی نماز طولانی نکنید. در مجلس هم باید فکر کنیم این یک آزمایشگاهی است، جدیداً چیزهایی را یاد بگیریم و چیزهایی را رعایت کنیم از آنچه یاد گرفتیم. مهمترین آن رعایت آرامش فکری و شادی نزدیکان و سایر مؤمنین است. اینکه گفته‌اند شستشویی کن و حتی برای اینکه ما متوجه بشویم،

خداوند بدون شستشو همه را قبول دارد و همه را می‌شناسد ولی گفته است که اگر می‌خواهید بیایید اینجا، می‌خواهید بیایید یعنی در حال ارادی بودید، باید غسل بگیرید، وضو بگیرید یا تیم کنید. برای اینکه ما یاد بگیریم وقتی به حضور بزرگی می‌رسیم، از خدا بزرگتر که چیزی نیست: الله اکبر، تمیز باشیم و امثال اینها. منطقاً نباید به ما حکمت دستوراتی که می‌گوید را بدهد.

ما اگر به خدایی معتقدیم، می‌گوییم ما را آفریده، پس ما مخلوق خودش هستیم، هر طور بخواهد می‌کند. اگر به ما گفت با کلّه سرازیر باشید و نماز بخوانید، همان است. یکی هم همین خلوص نیست و اینکه خداوند برای یاد خودش که شرایطی گذاشته، این یاد را خالص می‌خواهد. ان شاء الله خداوند همه‌ی اینهایی را که گفته، خودش جلویمان بگذارد. و لّا اگر فکر کنیم همان داستان آنکه وقتی کسی شنید علی علیه السلام در روز قیامت کنار حوض کوثر است و لیوان پر می‌کند و می‌دهد. آن شرایط را دید، فرباد زد گفت: ما که نمی‌توانیم، یاعلی! خودت لیوانت را پر کن، خودت بخور. ماهما اهلش نیستیم، لایق نیستیم. حالا ان شاء الله آن لیاقت را هم خود خدا بدهد.

فهرست جزوات قبل

نامه	عنوان	قیمت
۱	گفتارهای عرفانی ^۱ (قسمت اول - دی و بهمن ۱۳۸۶)	
۲	گفتارهای عرفانی (قسمت دوم - بهمن ۱۳۸۶ تا فوریه ۱۳۸۷)	
۳	گفتارهای عرفانی (قسمت سوم - اسفند ۱۳۸۶ تا خرداد ۱۳۸۷)	
-	شرح رساله شریفه پندصالح (قسمت اول)	
۴	گفت و گوهای عرفانی ^۲ (قسمت اول - متن ۶ مصاحبه - تابستان و آذر ۸۶ واردیبیهشت، مرداد و آذر ۸۷)	
۵	مکاتیب عرفانی ^۳ (قسمت اول ۷۶ - ۱۳۷۵)	
۶	استخاره (همراه با سی دی صوتی)	
۷	مقدمه‌ی روز جهانی درویش	
۸	مکاتیب عرفانی (قسمت دوم - ۱۳۷۷-۷۹)	
۹	گفتارهای عرفانی (قسمت چهارم - اردیبهشت، خرداد و تیر ۱۳۸۷)	
۱۰	گفتارهای عرفانی (قسمت پنجم - تیر ۱۳۸۷)	
۱۱	گفتارهای عرفانی (قسمت ششم - مرداد و شهریور ۱۳۸۷)	
۱۲	گفتارهای عرفانی (قسمت هفتم - شهریور ۱۳۸۷)	
-	شرح رساله شریفه پندصالح (قسمت دوم)	
۱۳	خانواده و اختلافات خانوادگی و علل عدمه (قسمت اول)	
۱۴	حقوق مالی و عشیریه (قسمت اول)	
۱۵	گفتارهای عرفانی (قسمت هشتم - مهر ۱۳۸۷)	
۱۶	مکاتیب عرفانی (قسمت سوم - ۱۳۸۰)	

۱. گفتارهای عرفانی: بیانات صبح‌های شنبه، یک‌شنبه، چهارشنبه، پنج‌شنبه، جمعه و مناسبت‌ها.
۲. گفت و گوهای عرفانی: مجموعه‌ی مصاحبه‌ها.
۳. مکاتیب عرفانی: مجموعه‌ی پاسخ به نامه‌ها.

۱۷	گفتارهای عرفانی (قسمت نهم - مهر و آبان ۱۳۸۷)	
۱۸	گفتارهای عرفانی (قسمت دهم - مهر و آبان ۱۳۸۷)	
۱۹	گفتارهای عرفانی (قسمت یازدهم - آبان ۱۳۸۷)	
۲۰	گفتارهای عرفانی (قسمت دوازدهم - آبان و آذر ۱۳۸۷)	
۲۱	گفتارهای عرفانی (قسمت سیزدهم - آذر ۱۳۸۷)	
۲۲	شرح و تفسیر برخی از آیات قرآن کریم (قسمت اول)	
۲۳	شرح فرمایشات حضرت صادق علیه السلام (تفسیر مصباح الشریعه و مفتاح الحقيقة) (قسمت اول)	
۲۴	شرح فرمایشات حضرت سجاد علیه السلام (شرح رساله حقوق) (قسمت اول)	
-	شرح رساله شریفه پندصالح (قسمت سوم)	
۲۵	مکاتیب عرفانی (قسمت چهارم)	(۱۳۸۰-۸۱)
۲۶	گفتارهای عرفانی (قسمت چهاردهم - مرداد الی آذر ۱۳۸۷)	
۲۷	گفتارهای عرفانی (قسمت پانزدهم - آذر ۱۳۸۷)	
۲۸	گفتارهای عرفانی (قسمت شانزدهم - آذر و دی ۱۳۸۷)	
۲۹	گفتارهای عرفانی (قسمت هفدهم - دی ۱۳۸۷)	
-	شرح رساله شریفه پندصالح (قسمت چهارم)	
۳۰	گفتارهای عرفانی (قسمت هجدهم - دی و بهمن ۱۳۸۷)	
۳۱	گفتارهای عرفانی (قسمت نوزدهم - بهمن ۱۳۸۷)	
۳۲	گفتارهای عرفانی (قسمت بیستم - اسفند ۱۳۸۷)	
۳۳	گفتارهای عرفانی (قسمت بیست و یکم - اسفند ۱۳۸۷)	
-	شرح رساله شریفه پندصالح (قسمت پنجم)	
-	نقشه راهنمای موقعیت مزار سلطانی بیدخت در کشور ایران	۲۰۰ تومان
۳۴	مکاتیب عرفانی (قسمت پنجم)	(۱۳۸۲-۸۳)
۳۵	مکاتیب عرفانی (قسمت ششم)	(۱۳۸۴)
۳۶	شرح فرمایشات حضرت صادق علیه السلام (تفسیر مصباح الشریعه و مفتاح الحقيقة) (قسمت دوم)	
۳۷	شرح فرمایشات حضرت سجاد علیه السلام (شرح رساله حقوق) (قسمت دوم)	
۳۸	مجموعه دستورالعمل ها و بیانیه ها (قسمت اول)	

۴۸ / فهرست جزوات قبل

۳۹ مکاتیب عرفانی (قسمت هفتم) (۱۳۸۴-۸۷)

۹ مجموعه هشتم: (شامل ۵ توان از ۹ جزو)	۴۰ شرح فرمایشات حضرت سجاد علیه السلام (شرح رساله حقوق) (قسمت سوم)
	۴۱ شرح فرمایشات حضرت سجاد علیه السلام (شرح رساله حقوق) (قسمت چهارم)
	۴۲ شرح و تفسیر برخی از آیات قرآن کریم (قسمت دوم)
	۴۳ مجموعه دستورالعمل‌ها و بیانیه‌ها (قسمت دوم)
	۴۴ گفتارهای عرفانی (قسمت بیست و دوم - فروردین) (۱۳۸۸)
۹ مجموعه نهم: (شامل ۵ توان از ۹ جزو)	۴۵ گفتارهای عرفانی (قسمت بیست و سوم - فروردین) (۱۳۸۸)
	۴۶ گفتارهای عرفانی (قسمت بیست و چهارم - فروردین) (۱۳۸۸)
	۴۷ گفتارهای عرفانی (قسمت بیست و پنجم - اردیبهشت) (۱۳۸۸)
	- شرح رساله شریفه پند صالح (قسمت ششم)
	۴۸ گفتارهای عرفانی (قسمت بیست و ششم - مرداد) (۱۳۸۹)
۹ مجموعه دهم: (شامل ۵ توان از ۹ جزو)	۴۹ گفتارهای عرفانی (قسمت بیست و هفتم - مرداد و شهریور) (۱۳۸۹)
	۵۰ گفتارهای عرفانی (قسمت بیست و هشتم - شهریور) (۱۳۸۹)
	۵۱ گفتارهای عرفانی (قسمت بیست و نهم - شهریور و مهر) (۱۳۸۹)
	۵۲ گفتارهای عرفانی (قسمت سیام - مهر) (۱۳۸۹)
	۵۳ گفتارهای عرفانی (قسمت سی و یکم - اردیبهشت) (۱۳۸۸)
۹ مجموعه یازدهم: (شامل ۵ توان از ۹ جزو)	۵۴ گفتارهای عرفانی (قسمت سی و دوم - اردیبهشت و خرداد) (۱۳۸۸)
	۵۵ گفتارهای عرفانی (قسمت سی و سوم - خرداد) (۱۳۸۸)
	۵۶ گفت و گوهای عرفانی (قسمت دوم - عرفان در کارداری - بهار و تابستان) (۱۳۸۹)
	۵۷ گفتارهای عرفانی (قسمت سی و چهارم - خرداد) (۱۳۸۸)

۵۸	گفتارهای عرفانی (قسمت سی و پنجم - خرداد و تیر ۱۳۸۸)	
۵۹	درباره‌ی حقوق مالی و عشیریه (قسمت دوم)	درباره‌ی حقوق مالی و عشیریه (قسمت دوم)
۶۰	خانواده و اختلافات خانوادگی و علّ عمده (قسمت دوم)	خانواده و اختلافات خانوادگی و علّ عمده (قسمت دوم)
۶۱	گفت‌وگوهای عرفانی (قسمت سوم - سال‌های ۸۹ - ۱۳۸۸)	گفت‌وگوهای عرفانی (قسمت سوم - سال‌های ۸۹ - ۱۳۸۸)
۶۲	رفع شباهات با گزیده‌هایی از بیانات (قسمت اول)	رفع شباهات با گزیده‌هایی از بیانات (قسمت اول)
۶۳	رفع شباهات با گزیده‌هایی از بیانات (قسمت دوم)	رفع شباهات با گزیده‌هایی از بیانات (قسمت دوم)
۶۴	رفع شباهات با گزیده‌هایی از بیانات (قسمت سوم)	رفع شباهات با گزیده‌هایی از بیانات (قسمت سوم)
۶۵	رفع شباهات با گزیده‌هایی از بیانات (قسمت چهارم)	رفع شباهات با گزیده‌هایی از بیانات (قسمت چهارم)
۶۶	گفتارهای عرفانی (قسمت سی و ششم - تیر ۱۳۸۸)	گفتارهای عرفانی (قسمت سی و ششم - تیر ۱۳۸۸)
۶۷	گفتارهای عرفانی (قسمت سی و هفتم - تیر ۱۳۸۸)	گفتارهای عرفانی (قسمت سی و هفتم - تیر ۱۳۸۸)
۶۸	گفتارهای عرفانی (قسمت سی و هشتم - تیر و مرداد ۱۳۸۸)	گفتارهای عرفانی (قسمت سی و هشتم - تیر و مرداد ۱۳۸۸)
۶۹	گفتارهای عرفانی (قسمت سی و نهم - مرداد و شهریور ۱۳۸۸)	گفتارهای عرفانی (قسمت سی و نهم - مرداد و شهریور ۱۳۸۸)
-	شرح رساله شریفه پند صالح (قسمت هفتم)	شرح رساله شریفه پند صالح (قسمت هفتم)
-	شرح رساله شریفه پند صالح (قسمت هشتم)	شرح رساله شریفه پند صالح (قسمت هشتم)
-	شرح رساله شریفه پند صالح (قسمت نهم)	شرح رساله شریفه پند صالح (قسمت نهم)
۷۰	ملّخص گزارشات در مورد عرفان (هدیه نوروزی ۱۳۹۰)	ملّخص گزارشات در مورد عرفان (هدیه نوروزی ۱۳۹۰)
۷۱	گفتارهای عرفانی (قسمت چهلم - شهریور ۱۳۸۸)	گفتارهای عرفانی (قسمت چهلم - شهریور ۱۳۸۸)
۷۲	گفتارهای عرفانی (قسمت چهل و یکم - شهریور ۱۳۸۸)	گفتارهای عرفانی (قسمت چهل و یکم - شهریور ۱۳۸۸)
۷۳	گفتارهای عرفانی (قسمت چهل و دوم - مهر ۱۳۸۸)	گفتارهای عرفانی (قسمت چهل و دوم - مهر ۱۳۸۸)
۷۴	گفتارهای عرفانی (قسمت چهل و سوم - مهر ۱۳۸۸)	گفتارهای عرفانی (قسمت چهل و سوم - مهر ۱۳۸۸)
۷۵	گفتارهای عرفانی (قسمت چهل و چهارم - مهر ۱۳۸۸)	گفتارهای عرفانی (قسمت چهل و چهارم - مهر ۱۳۸۸)
۷۶	گفتارهای عرفانی (قسمت چهل و پنجم - آبان و آذر ۱۳۸۸)	گفتارهای عرفانی (قسمت چهل و پنجم - آبان و آذر ۱۳۸۸)
۷۷	گفتارهای عرفانی (قسمت چهل و ششم - آبان ۱۳۸۸)	گفتارهای عرفانی (قسمت چهل و ششم - آبان ۱۳۸۸)
۷۸	گفتارهای عرفانی (قسمت چهل و هفتم - آبان و آذر ۱۳۸۸)	گفتارهای عرفانی (قسمت چهل و هفتم - آبان و آذر ۱۳۸۸)
۷۹	گفتارهای عرفانی (قسمت چهل و هشتمن - آذر ۱۳۸۸)	گفتارهای عرفانی (قسمت چهل و هشتمن - آذر ۱۳۸۸)
-	شرح رساله شریفه پند صالح (قسمت دهم)	شرح رساله شریفه پند صالح (قسمت دهم)
۸۰	شرح فرمایشات حضرت سجاد علیه السلام (شرح رساله حقوق)	شرح فرمایشات حضرت سجاد علیه السلام (شرح رساله حقوق)

۵۰ / فهرست جزوای قبل

- شرح رساله شریفه پندصالح (قسمت دوازدهم)	-	-
- شرح فرمایشات حضرت صادق علیه السلام (تفسیر مصباح الشریعه و مفتاح الحقيقة) (جلد اول)	۱۰۰	۵۰۰ تومان
- شرح رساله شریفه پندصالح (قسمت یازدهم)	-	-
۹۰ مکاتیب عرفانی (اسفند ۱۳۸۷ الی خداداد ۱۳۸۵)	۹۰	۵۰۰ تومان
۹۱ گفتارهای عرفانی (قسمت چهل و نهم)	-	-
۹۲ گفتارهای عرفانی (قسمت پنجم)	-	-
۹۳ گفتارهای عرفانی (قسمت پنجها و یکم)	-	-
۹۴ گفتارهای عرفانی (قسمت پنجها و دوم)	-	-
۹۵ گفتارهای عرفانی (قسمت پنجها و سوم)	-	-
۹۶ گفتارهای عرفانی (قسمت پنجها و چهارم)	-	-
۹۷ گفتارهای عرفانی (قسمت پنجها و پنجم)	-	-
۹۸ گفتارهای عرفانی (قسمت پنجها و ششم)	-	-
۹۹ گفتارهای عرفانی (قسمت پنجها و هفتم)	-	-
- شرح رساله شریفه پندصالح (قسمت یازدهم)	-	-
۸۹ گفتارهای عرفانی در سفرهای بیدخت (قسمت نهم)	-	-
۸۸ گفتارهای عرفانی در سفرهای بیدخت (قسمت هشتم)	-	-
۸۷ گفتارهای عرفانی در سفرهای بیدخت (قسمت هفتم)	-	-
۸۶ گفتارهای عرفانی در سفرهای بیدخت (قسمت ششم)	-	-
۸۵ گفتارهای عرفانی در سفرهای بیدخت (قسمت پنجم)	-	-
۸۴ گفتارهای عرفانی در سفرهای بیدخت (قسمت چهارم)	-	-
۸۳ گفتارهای عرفانی در سفرهای بیدخت (قسمت سوم)	-	-
۸۲ گفتارهای عرفانی در سفرهای بیدخت (قسمت دوم)	-	-
۸۱ گفتارهای عرفانی در سفرهای بیدخت (قسمت اول)	-	-

هزار
پیکویه
هزار
هزار
هزار
(شامل
هزاره)

هزار
پیکویه
هزار
هزار
هزار
(شامل
هزاره)

۹ مومعه درباره ذکر و فکر	۰۵۰ تومان	۱۲۴ درباره‌ی ذکر و فکر
۸ مومعه درباره حالات اقطاب اخیر	۵۰۰ تومان	۱۲۱ درباره‌ی مزار سلطانی بیدخت و شرح زندگی و
۷ مومعه درباره شرح و تفسیر برخی از آیات قرآن کریم (جلد اول)	۵۰۰ تومان	۱۲۰ شرح و تفسیر برخی از آیات قرآن کریم (جلد اول)
۶ مومعه درباره شرح رساله شریفه پندصالح (قسمت چهاردهم)	۵۰۰ تومان	-
۵ مومعه درباره گفتارهای عرفانی (قسمت هفتاد و دوم)	۵۰۰ تومان	۱۱۶ گفتارهای عرفانی (قسمت هفتاد و دوم)
۴ مومعه درباره گفتارهای عرفانی (قسمت هفتاد و سوم)	۵۰۰ تومان	۱۱۷ گفتارهای عرفانی (قسمت هفتاد و سوم)
۳ مومعه درباره گفتارهای عرفانی (قسمت هفتاد و چهارم)	۵۰۰ تومان	۱۱۸ گفتارهای عرفانی (قسمت هفتاد و چهارم)
۲ مومعه درباره گفتارهای عرفانی (قسمت هفتاد و پنجم)	۵۰۰ تومان	۱۱۹ گفتارهای عرفانی (قسمت هفتاد و پنجم)
۱ مومعه درباره شرح رساله شریفه پندصالح (قسمت سیزدهم)	۵۰۰ تومان	-
۰ مومعه درباره گفتارهای عرفانی (قسمت هفتاد و هفتم)	۵۰۰ تومان	۱۱۱ گفتارهای عرفانی (قسمت هفتاد و هفتم)
۹ مومعه درباره گفتارهای عرفانی (قسمت هفتاد و نهم)	۵۰۰ تومان	۱۱۲ گفتارهای عرفانی (قسمت هفتاد و نهم)
۸ مومعه درباره گفتارهای عرفانی (قسمت هفتادم)	۵۰۰ تومان	۱۱۴ گفتارهای عرفانی (قسمت هفتادم)
۷ مومعه درباره گفتارهای عرفانی (قسمت هفتاد و یکم)	۵۰۰ تومان	۱۱۵ گفتارهای عرفانی (قسمت هفتاد و یکم)
۶ مومعه درباره گفتارهای عرفانی (قسمت هفتاد و دوام)	۵۰۰ تومان	۱۱۶ گفتارهای عرفانی (قسمت هفتاد و دوام)
۵ مومعه درباره گفتارهای عرفانی (قسمت هفتاد و سوم)	۵۰۰ تومان	۱۱۷ گفتارهای عرفانی (قسمت هفتاد و سوم)
۴ مومعه درباره گفتارهای عرفانی (قسمت هفتاد و چهارم)	۵۰۰ تومان	۱۱۸ گفتارهای عرفانی (قسمت هفتاد و چهارم)
۳ مومعه درباره گفتارهای عرفانی (قسمت هفتاد و پنجم)	۵۰۰ تومان	۱۱۹ گفتارهای عرفانی (قسمت هفتاد و پنجم)
۲ مومعه درباره شرح رساله شریفه پندصالح (قسمت چهاردهم)	۵۰۰ تومان	-
۱ مومعه درباره شرح و تفسیر برخی از آیات قرآن کریم (جلد اول)	۵۰۰ تومان	۱۲۰ شرح و تفسیر برخی از آیات قرآن کریم (جلد اول)
۰ مومعه درباره درباره‌ی ذکر و فکر	۵۰۰ تومان	۱۲۴ درباره‌ی ذکر و فکر

۵۲ / فهرست جزوات قبل

۹۰ مجموعه پیست و دو: ۰۰ تومان (شامل ۱۰٪ بجزوه)	۱۲۵ گفتارهای عرفانی (قسمت هفتاد و ششم) ۱۲۶ گفتارهای عرفانی (قسمت هفتاد و هفتم) ۱۲۷ گفتارهای عرفانی (قسمت هفتاد و هشتم) ۱۲۸ گفتارهای عرفانی (قسمت هفتاد و نهم) ۱۲۹ گفتارهای عرفانی (قسمت هشتادم)
درباره بیعت و تشریف ۲۰۰ تومان	
۹۰ مجموعه پیست و یک: ۰۰ تومان (شامل ۱۰٪ بجزوه)	۱۳۰ درباره بیعت و تشریف ۱۳۱ گفتارهای عرفانی (قسمت هشتاد و یکم) ۱۳۲ گفتارهای عرفانی (قسمت هشتاد و دوم) ۱۳۳ گفتارهای عرفانی (قسمت هشتاد و سوم) ۱۳۴ گفتارهای عرفانی (قسمت هشتاد و چهارم) ۱۳۵ گفتارهای عرفانی (قسمت هشتاد و پنجم) ۱۳۶ گفتارهای عرفانی (قسمت هشتاد و ششم) ۱۳۷ گفتارهای عرفانی (قسمت هشتاد و هفتم) ۱۳۸ گفتارهای عرفانی (قسمت هشتاد و هشتم) ۱۳۹ گفتارهای عرفانی (قسمت هشتاد و نهم) - شرح رساله شریفه پندصالح (قسمت پانزدهم)
۹۰ مجموعه پیست و یک: ۰۰ تومان (شامل ۱۰٪ بجزوه)	۱۴۰ گفتارهای عرفانی (قسمت نودم) ۱۴۱ گفتارهای عرفانی (قسمت نود و یکم) ۱۴۲ ۱۴۳ ۱۴۴ پرسش و پاسخ ۱۴۵ با گزیده هایی از بیانات ۱۴۶ حضرت آقای حاج دکتر نورعلی تابنده (مجذوب علیشاه) ۱۴۷ ۱۴۸ ۱۴۹

جزوه صد و هفتاد و ششم / ۵۳

١٥٠	شرح فرمایشات حضرت صادق علیه السلام (تفسیر مصباح الشریعه و مفاتح الحقيقة) (جلد دوم) ٢٠٠ تومان
١٥١	درباره‌ی دعا (قسمت اول)
١٥٢	درباره‌ی خواب و رویا (قسمت اول)
١٥٣	درباره‌ی بیماری و شفا
١٥٤	
١٥٥	پرسش و پاسخ
١٥٦	با گزیده‌هایی از بیانات حضرت آقای حاج دکتر نورعلی تابنده
١٥٧	(مجذوب علیشاه)
١٥٨	
١٥٩	
-	شرح رساله شریفه پندصالح (قسمت شانزدهم)
١٦٠	درباره‌ی روح (قسمت اول)
١٦١	درباره‌ی دعا (قسمت دوم)
١٦٢	درباره‌ی خواب و رویا (قسمت دوم)
١٦٣	درباره‌ی شیطان (قسمت اول)
١٦٤	درباره‌ی استخاره (قسمت اول)
١٦٥	
١٦٦	پرسش و پاسخ
١٦٧	با گزیده‌هایی از بیانات حضرت آقای حاج دکتر نورعلی تابنده
١٦٨	(مجذوب علیشاه)
١٦٩	
١٧٠	رفع شباهات با گزیده‌هایی از بیانات حضرت آقای حاج دکتر نورعلی تابنده (مجذوب علیشاه) ٢٠٠ تومان
١٧١	درباره‌ی آداب حضور در مجالس فقری (قسمت اول) ٥٠ تومان

مجموعه پیشنهادی
شامل ۱۰ جزو

مجموعه پیشنهادی
شامل ۱۰ جزو

۵۴ / فهرست جزوای قبل

۱۷۲	درباره‌ی روح (قسمت دوم)	۵۰ تومان
۱۷۳	درباره‌ی شیطان (قسمت دوم)	۵۰ تومان
۱۷۴	درباره‌ی استخاره (قسمت دوم)	۵۰ تومان
۱۷۵	گزیده‌هایی از گفتارهای عرفانی - بهار ۱۳۹۲	۵۰ تومان